DE OOSTPOST.

LETTERKUNDIG, WETENSCHAPPELIJK EN COMMERCIEEL

NIEUWS- EN ADVERTENTIEBLAD.

PRIJS VAN INTEEKENING.

Voor den geheelen jaargang voor Soerabaya ƒ 15.—
Idem franco per post. „ 17.—
Voor den eersten halven jaargang voor „ „ 7.50
Idem franco per post. „ 9.—
De OOSTPOST verschijnt elken *Maandag* en *Donderdag*.

DONDERDAG 23 JULIJ.

PRIJS DER ADVERTENTIEN.

De prijs der ADVERTENTIEN is ƒ 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
Advertentien met groote letter betalen dubbeld.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.

No. 59. VERANTWOORDELIJKE UITGEVERS E. FUHRI & CO, TE SOERABAYA. 1857.

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHE COURANT

Van den 18den *Julij* 1857, No. 57.

EXTRACT *uit het Register der Besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië.*

BUITENZORG, *den* 16*den Julij* 1857. (No. 9.)

(*Staatsblad No.* 63.)

Gelezen de missive van den Minister van Kolonien, van 25 Mei 1857, la. I No. 33/585:

Is goedgevonden en verstaan:

Krachtens magtiging des Konings, § III van artikel 1 van het besluit van 21 Februarij 1855 No. 19, in dier voege te wijzigen, dat gelezen wordt als volgt:

„van de plaats werkelijk verblijft in Nederlandsch-Indië „naar die waar zij zich binnen Nederlandsch-Indië wen„schen te vestigen, mits zulks geschiede binnen het jaar „na de toekenning van pensioen of den weezen-onderstand.

„*a* aan de onder 1o, 2o en 3o bedoelden;

„*b* aan hun gezin met hen vertrekkende;

„*c* aan de weduwen en weezen van ambtenaren en officieren, „en aan de andere kinderen dier weduwen.„

Afschrift, enz.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal:

De Algemeene Secretaris,

VAN DE GRAAFF.

Bij Koninklijk besluit van den 19den April 1857 No. 4, zijn, ten vervolge van Z. M. besluiten van den 4den December en 7 Januarij ll. No. 46 en 62, houdende toekening van eervolle belooningen voor de in de maanden Julij, Augustus en September 1856, plaats gehad hebbende expeditie naar de Lampongsche districten de na te noemen personen, die zich bij de op den 30sten October 1856 in de Lampongsche districten plaats gehad hebbende krijgsverrigtingen hebben onderscheiden, benoemd tot ridders der 4de klasse van de militaire Willems-orde:

de 1ste luitenant S. H. van Frankenberg Ludwigsdorff, sedert overleden.

de sergeant H. Belle, en de korporaal W. J. Wools; allen van het wapen der infanterie.

Bij Koninklijk besluit van den 7den Mei 1857 No. 67, zijn de na te noemen personen, die zich bij den aanval op Sintang, in de Wester-afdeeling van Borneo, in den nacht van den 12den November 1856, hebben onderscheiden, benoemd tot ridders der 4de klasse van de militaire Willems-orde:

de kapitein der infanterie P. J. C. van Hoeij Schilthoewer en de fourier der infanterie M. Sleenaart;

terwijl bij datzelfde Koninklijk besluit is bepaald, dat ter zake voorschreven, eervol zal worden vermeld, bij afzonderlijke dagorders zoo in Indië als in Nederland, de 1ste luitenant der infanterie J. Conrad.

Bij Koninklijk besluit van den 24sten April 1857 No. 93, zijn benoemd tot aspirant-ingenieurs van den waterstaat en 's lands burgerlijke openbare werken in Nederlandsch-Indië, de civiele ingenieurs:

Jhr. S. H. van der Does de Bije, F. Mispelblom Beijer en H. M. Dibbetz.

Civiel Departement.

VERLEEND.

Een 2jarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan der resident van Djocjocarta D. A. Buijn.

Militair Departement.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit Z. M. militaire dienst, met behoud van regt op pensioen, de luitenant-kolonel der infanterie J. J. Croes.

Op zijn verzoek, eervol, uit Z. M. militaire dienst, met behoud van regt op pensioen, de luitenant-kolonel der infanterie J. D. M. van der Vlist.

BEVORDERD:

Bij de Geneeskundige Dienst.

Tot officieren van gezondheid der 2de klasse, de officieren van gezondheid der 3de klasse A. L. C. Stodtke en J. R. Hessig.

Bij het Wapen der Infanterie.

Tot luitenant kolonels:

De zich thans met verlof in Nederland bevindende majoors jkhr. V. M. de Brauw en F. T. Engelenburg.

De majoor C. E. A. Maubach, van het garnizoensbataillon in de Wester-afdeeling van Borneo; met bepaling, dat aan hem tijdelijk wordt opgedragen de waarneming der betrekking van plaatselijken kommandant te Batavia.

Bij het 2de bataillon, de majoor J. H. Crena, van het 5de bataillon.

Bij het 4de bataillon, de majoor H. D. van Welij, van het 12de bataillon.

Bij het 9de bataillon, de majoor G. F. Nauta, van het 5de bataillon.

Tot majoors:

Bij het 3de bataillon, de kapitein P. M. Lagordt Dillié, van het bataillon,

Bij het 8ste bataillon, de kapitein J. B. Auffmorth, van het 13de bataillon.

Bij het 12de bataillon, de kapitein J. W. C. van Langen, van het 5de bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon in de Wester-afdeeling van Borneo, de kapitein, F. van Ketwich, van het 15de bataillon.

Tot kapiteins.

Bij het 5de bataillon, de 1ste luitenant L. Ullmann, van het 12de bataillon.

Bij het 7de bataillon, de 1ste luitenant J. H. H. A. Räcke, van het bataillon.

Bij het 13de bataillon, de 1ste luitenant J. F. Backerus, van het garnizoens-bataillon te Palembang.

Bij het 15de bataillon, de 1ste luitenant F. C. Schenk van Schmittbourg, van het garnizoens-bataillon ter Sumatra's-Westkust.

Tot 1ste luitenants:

Bij het 7de bataillon, de 2de luitenant J. A. P. Reinders van der Veer, van het garnizoens-bataillon op Celebes.

Bij het 12de bataillon, de 2de luitenant H. F. Thissen, van het garnizoens bataillon in de Moluccos.

Bij het garnizoens-bataillon ter Westkust van Sumatra, de 2de luitenant J. Kok, van het bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon in de Wester-afdeeling van Borneo, de 2de luitenant W. T. van Stuwe, van het Bataillon.

Bij het Wapen der Artillerie.

Tot kapiteins bij het personeel, de 1ste luitenant F. C. Weber en E. H. W. Ubbens, van het materieel.

Tot 1ste luitenants bij het personeel, de 2de luitenants H. W. N. M. de Graauw en A. Haga, van het personeel.

Tot magazijnmeester der 1ste klasse, de magazijnmeester der 2de klasse P. Elshout.

Tot magazijnmeester der 2de klasse, de magazijnmeester der 3de klasse L. de Bruijn.

BENOEMD:

Tot adjudant bij het garnizoens-bataillon te Palembang, de 1ste luitenant der infanterie H. W. C. van Stuwe, van het bataillon.

GOEDGEKEURD:

Dat door het Militair Departement

ZIJN GEPLAATST:

Bij de Infanterie.

Bij het 7de bataillon (Meester Cornelis), de 2de luitenant R. D. W. Koops.

Bij het 7de bataillon, de 2de luitenants J. J. W. E. Verstege en J. N. Maquiné.

allen onlangs uit Nederland aangekomen.

Bij de Kavallerie van het Legioen van den Pangeran Adipatti Prang Wedono.

Als 1ste luitenant instructeur (tijdelijk), de 1ste luitenant van het regiment O. I. kavallerie F. A. Metzler.

ZIJN OVERGEPLAATST:

Bij de Infanterie.

Bij het 2de bataillon, de kapitein K. F. van Langen, van het 16de bataillon.

Bij het 8ste bataillon (Ngawie), de 1ste luitenant P. A. van Goor, van het garnizoens-bataillon op Celebes en de 2de luitenant R. W. D. Tomasset, van het 9de bataillon.

MISS DAUBIGNY.

(*Vervolg*).

Thans was Edward niet heel trouw aan de waarheid geweest; er was niemand die hem iets aangeboden had, doch wilde hij door zoo te handelen den schijn van zelfstandigheid aannemen door zelve zijne keuze te bepalen, en dat was hem voor het oogenblik genoeg. Had hij nu een weinig meer menschenkennis gehad; was hij maar een weinig meer bekend geweest met de door Lavater zoo uitvoerig behandelde gelaatkunde, dan zeker had de verandering van Scagliola's gelaat argwaan bij hem doen opwellen. — Edward was echter te zeer in vervoering toen deze hem dadelijk daarop zeide, dat het juist wegens die zaak was dat hij hem kwam spreken, om op te merken dat Scagliola's wijze van spreken plotseling heel anders werd dan zij gewoonlijk was en een groot contrast vormde met de bedaarheid en bezadigdheid waarmede hij een paar dagen geleden over diezelfde zaak sprak — Hemelhoog werd deze nu geprezen; terwijl de man die de eer der uitvinding van de zaak in questie had als een zeer diepzinnig geleerde werd afgebeeld en hij, Scagliola, alles wat hij disponibel had kunnen maken, reeds in de zaak had gegeven, wijl die ontwijfelbaar gelukken moest, en rekende hij er alzoo stellig op om zijne 2000 pond st. binnen een jaar tijds, minstens vertienvoudigd te zien.

En ziet ge, dus vervolgde hij, nu kwam ik naar u om u dit alles te verhalen en u den raad te geven . . . : . . . dat is te zeggen . . . . . , dit geheel aan uzelve over te laten of gij ook een aandeel in die zoo schoone onderneming wilt hebben.— Hoe minder deelhebbers, hoe meer winst voor ons, dat begrijpt gij; doch aangezien ik het u beloofd had, heb ik als voorwaarde gesteld, dat als gij het wilt, gij uw geld ook daarin kunt opgenomen zien.— Ieder die maar eenige weinige ondervinding van zaken en menschen had, zou onmisbaar al aanstonds de chevalier d'industrie hierin hebben herkend.— Naauwelijks liet Edward het voorwendsel van misschien eene andere gelegenheid tot plaatsing van zijn kapitaaltje te hebben varen; eene gelegenheid die welligt beter kon zijn dan die waarvan Scagliola had gesproken, of deze verloor geheel zijne voorgewandde bezadigdheid uit het oog, hemelde zijne zaak op tot eene meer dan verlachte hoogte, en liet het voorkomen als ware het werkelijk eene gunst om aan deze onderneming te mogen deelnemen.

Singleton was echter voor dezen geslepen afzetter eene al te gemakkelijke prooi; er werd bepaald dat men nog denzelfden dag des namiddags onzen zeer diepzinnigen geleerde zou gaan opzoeken en, toen op het bestemde uur de beide vrienden elkander op de afgesprokene plaats ontmoetten, was er zelfs van die voorgewende onverschilligheid die Edward des morgens een oogenblik had aan den dag gelegd, geen spoor meer te vinden, hij was in eenen staat van overspanning die duidelijk uit zijn ongeduld bleek en die niet verminderde toen zij bij den heer Twigg waren gekomen,

Ofschoon men hen regtstreeks bij onzen geleerde toeliet was deze echter in zijne kaarten, plans, enz. zoodanig verdiept dat hij hunne tegenwoordigheid niet eens bemerkte. Op het oogenblik dat zij binnen kwamen stond hij met de geheele lengte van het bovenlijf over eene groote tafel gestrekt, en met de oogen strak gevestigd op een bepaald punt van een plan, dat nog slechts half afgewerkt was. . . . Na eenige oogenblikken daarop te hebben getuurd rigtte hij zich op en liep met groote stappen achter die tafel op en neder terwijl hij van tijd tot tijd, zich met de volle vuist, stompen tegen het voorhoofd toediende waardoor iemand ligtelijk in het denkbeeld kon komen dat het hoofd hetwelk hij op zijne schouders droeg niet het zijne was.— Deze komedie duurde voort tot dat eene schijnbaar onwillekeurige hoestbui van Scagliola een einde maakte aan dat gevecht tusschen vuist en hoofd. — Op het hooren van dit, vreemde geluid, keek Twigg naar de zijde waar zijne bezoekers stonden en verwelkomde hen op eene zeer ingetogen wijze.

Scagliola nam dadelijk het woord en stelde zijnen vriend voor, als de heer Singleton, die gaarne eene schets wenschte te mogen erlangen van des geleerden Twigg's groote uitvinding.

Deze loftuitting deed een glans van vergenoegen over het gelaat van onzen genius ontstaan, die zich spoedig met Edward op eene rustbank nederzette, hem vermaande om goed op te letten, en toen, zich geheel vrij makende van de hoogere spheren waarin hij zich bij voorkeur

Bij het 9de bataillon, de 1ste luitenant E. C. Timmler, van het garnizoens-bataillon op Celebes, en de 1ste luitenant J. C. Hamakers, van het garnizoens bataillon in de Molucces.
Bij het 16de bataillon, de kapitein J. J. H. Eschweiler van het 2de bataillon, en de 1ste luitenant W. G. A. L. van Bennekom, van het garnizoens-bataillon ter Sumatra's Westkust.
Bij het garnizoens-bataillon in de 2de militaire afdeeling (Samarang), de 1ste luitenant J. H. A. Pommée, van het 9de bataillon.
Bij het garnizoens bataillon op Celebes:
de 1ste luitenant L. B. Paternostre du Montlion, van het 9de bataillon;
de 1ste luitenant H. F. van der Ree, van het 1ste bataillon en de Inlandsche 2de luitenant Paneij, van het garnizoens bataillon ter Sumatra's Westkust.

Bij de Militaire Administratie.

Als aspirant-intendant, de aspirant betaalmeester J. C. Zubli.

De directeur van financien brengt ter kennis, dat, gerekend van af den dag van heden, gedurende den tijd van éénе maand, bij de lands kassen te Batavia, Samarang en Soerabaya verwisselbaar zullen zijn, de op den 4den uitgelootte 4½ pCt. obligatien, van welke de nummers, in de Javasche Courant van den 8sten dezer, door de algemeene rekenkamer zijn opgegeven.

Na verloop van den bepaalden termijn, zal geene inwisseling van de in deze bedoelde effecten, zonder speciale autorisatie, mogen plaats vinden.

OPROEPING VAN CREDITEUREN.

In de *Javasche Courant* van 15 Julij N°. 56 worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de Agenten der Samarangsche Weeskamer te Pecalongan, van wijlen Johannes Wiest.

Door de Agenten der Soerabayasche Wees- en Boedelkamer te Probolingo, van wijlen de chinezen Tjiong Aleng en Ong Hong Tjiang.

Door de gemagtigden der Executrice te Batavia, van wijlen den heer Daniel van der Burg jr., in leven lid der firma van der Burg, Vriesendorp & Co.

Door de Testamentaire Executeurs te Probolingo, van wijlen den heer H. K. Willems.

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Vrijdag den 24sten Julij

Voor de toko van de heeren Asschenbergh &Co in de stad.

ADVERTENTIEN.

GEBOORTEN.

Bevallen van een *ZOON*, J. E. Remmers, geb. *Westdorp.*

Gending (Probolingo) 14 *Julij* 1857. (451)

Eenige kennisgave.

VENDUTIE.

Op Vrijdag 24 *Julij* 1857..

In de pakhuizen der Weeskamer te Soerabaya, van diverse nalatenschappen, van Mr. P. C. Ballot, van Ligten en andere, restant GOUD en ZILVERWERK van het faillissement G. Behrend; mitsgaders van een STEENEN met pannen gedekt HUIS, staande op den grond van wijlen Sech Awal in de kampong Singoijoedan, toebehoorende aan de chinesche vrouw Han Jnio. (430).

VENDUTIE.

Op de vendutie bij Asschenbergh & Co, *Vrijdag den 24sten Julij* zal nog worden verkocht:

Eene partij afgesloopt Marine Metaal afkomstig van het Ned. schip *Henriette Cornelia*, kapt. van Zameren. (445)

VENDUTIE

De op de vendutie van 24sten dezer,

Geannonceerde verkoop van een factuur LAMPEN, bij Asschenbergh & CO. tot op een nader te bepalen dag uitgesteld zijnde, zullen op deze vendutie slechts het afgesloopt MARINE METAAL, een partijtje beschadigde MANUFACTUREN, ENZ. ENZ. verkocht worden. (446)

UITBESTEDING.

Door den Onder Intendant der 2de klasse in de 3de Militaire Afdeeling op **Java**, op zijn Bureau in de Heerenstraat.

Maandag den 27 Julij 1857,

'S MORGENS OM 10 UUR.

1ste Perceel. Doodkisten.
2de Perceel. Reiniging van Hospitaalkleeding en fournituren en vullen der laatste te Soerabaya.
3de Perceel. Reinigen van Hospitaalkleeding en fournituren en vullen der laatste te Malang.

De voorwaarden der aanneming zijn opgenomen in de *Javasche Courant* van den 20 *Julij* jl. No 49.

Nadere inlichtingen zijn dagelijks te bekomen ten bureele van den ondergeteekende van 's morgens 7 tot 12 uur.

Soerabaya, den 13 *Julij* 1857. *De Onder Intendant 2de kl. in de 3de Militaire Afdeeling*
(418) Hk. VEMER.

VENDUTIE

Op Woensdag den 29sten Julij a. s.,

VOOR DE TOKO van PEREIRA & Co.

Van de ondervolgende goederen, meest zonder reserve als: *Cognac in kisten, Fransch Bier, Sla-olie, diverse Koeken in blik, Tafel-amandelen in vaatjes, Macaronie, Vermicelli, Hang-Tafel-Kantoor-* en *Muurlampen, Stolpen, Wagen-* en *Bendy Lantaarns, Glas-* en *Porceleinwerk, Thee-Kopjes* en *Schoteltjes, Pleeten Drank-, Zuur-* en *Olie-* en *Azijn-Zetjes, Pleeten Thee- Koffij-, Melk-* en *Suikerpotjes, Engelsche Tafelmessen met ivooren heften, Kurken* in zakken, *Medaillons, Schilderijen, Dames-Japonnen, Barège, Casimiren* en *Zwart Zijden Shawls, Zwart Zijden Mantilles, Parasols, Gemaakte Kleederen voor Heeren, Hoeden* en *Petten*, benevens eenige artikelen meer. (442)

VERKOOP VAN EEN SCHIP.

Op een nader te bepalen dag, zal door de ondergeteekenden voor rekening van wien zulks zoude mogen aangaan, publiek worden verkocht, het alnier ter reede liggende Nederlandsch barkschip

"JOHANNES MARINUS"

Gezagvoerder J. Verbrugh, metende 325 lasten en voorts deszelfs Inventaris, bestaande uit ANKERS, KETTINGEN, ZEILEN, BOOTEN, RONDHOUTEN, TOUWWERK en al wat te voorschijn zal worden gebragt.

Het schip is dagelijks te bezigtigen, terwijl van de Inventaris inzage is te bekomen bij de heeren Fraser Eaton & Co te *Soerabaya*; te *Samarang* en hier bij

Batavia, 13 *Julij* 1856. *De Agenten*, (439) B. KOPERSMIT & CO.

UITBESTEDING

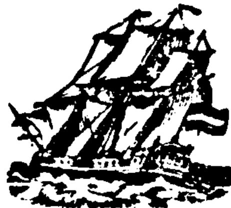
De ondergeteekende zal, op last van den Luitenant-Kolonel, plaatselijken kommandant, op *Zaturdag den 8sten Augustus* e. k. 's morgens ten 10 ure, in het lokaal der groote Militaire Kantine alhier eene openbare uitbesteding houden, voor de levering der benoodigde dranken aan de Kantines in deze Afdeeling, gedurende één jaar, aanvang nemende met 1e October 1857.

De betrekkelijke voorwaarden liggen ter lezing bij den kastelein der Kantine; ook worden nadere inlichtingen gegeven door

Den Kapitein, Commissaris der Militaire Kantine in de stad,
(415) RAAIJMAAKERS.

VERKOOP VAN EEN NIEUW GEKOPERD

Nederlandsch Bark-schip.

Op een nader te bepalen dag, in de loop der volgende maand, zal alhier publiek worden verkocht, het Nederlandsch barkschip

JACOB CATS

Gezagv. kapitein A. van der Windt, groot volgens Bijlbrief 415 gemeten lasten, lang 145 voeten, breed 37 voeten, hol 24¼ voet Amsterdamsche maat en dat met al deszelfs RONDHOUTEN, OPSTAAND, en LOOPEND WANT, ANKERS, KABELKETTINGEN, TOUWEN, ZEILEN en andere SCHEEPSBEHOEFTEN, zoo als hetzelve thans ter reede is liggende.

Het schip is dagelijks behalve zon-en feest-dagen te bezigtigen van 7 tot 11 uur 's morgens en van 3 tot 6 uur na den middag.

De Catalogus der Inventaris zoomede verdere informatien, zijn op franco aanvrage verkrijgbaar bij de Heeren Fraser Eaton & Co te Soerabaya; te Samarang bij de Heeren B. Kopersmit & Co; te Cheribon bij den Heer K. W. van der Weyde en alhier bij den Gezagvoerder *Hotel der Nederlanden*, en bij

Batavia, 13 *Julij* 1857. (440) *De Agenten*, B. KOPERSMIT & CO.

Inmiddels uit de hand te koop.

VERTREK VAN SCHEPEN.

DE STOOMBOOT

KONINGIN DER NEDERLANDEN,

Kapt. J. Prins, zal bij tijdige aankomst in de *eerste* dagen van *Augustus* van hier naar Samarang, Batavia en Singapore vertrekken.

De agenten,
(448) FRASER EATON & Co.

STOOMSCHIP BANDA,

Gezagvoerder Bosch, vertrekt den 1sten *Augustus* naar Batavia via Samarang. Adres bij

Soerabaya, 23 *Julij* 1857. W. CORES DE VRIES. (449)

Ten huize van den ondergeteekende, bij het Komedieplein, bestaat voor een zestal jongelieden, des namiddags gelegenheid, tot het ontvangen van ONDERWIJS IN DE FRANSCHE, ENGELSCHE en HOOGDUITSCHE TAAL.

Soerabaya, 22 *Julij* 1857. OBERTOP.
(443) 3e *Onderwijzer aan de Gouvernements 1e Lagere School.*

---

bewoog, afdaalde tot op het standpunt van zijnen toehoorder, om aan dezen begrijpelijk te maken, welke weldand het menschdom te wachten had, van het rusteloos werken van dat brein, dat in dien breeden schedel was besloten.

Alsnu volgde eene beschrijving hoe hij, Twigg, een geheel leven had gewijd aan de studie van de geschiedenis des menschdoms; hoe hij daarbij was teruggegaan tot op de vroegste eeuwen van deszelfs aanzijn.

Achtereenvolgens werden door hem de begrippen der bouwkunde ten tijde van Adam, Kain, Jabol geschetst.

Het was eene schoone taak die hij, Twigg, zich had gesteld: dit had hij van den beginne af diep gevoeld, en daarom had hij ook niet geärzeld om, van de eerste gronden der bouwkunst af aan, alles te bestuderen wat betrekking had op het vak.— Zoo was hij begonnen met de studie van de stad die Kain gebouwd had; maar dat plan had hij spoedig geheel verworpen omdat eene geheele stad voor zoo'n klein gezin niet eenvoudig genoeg was.— Vervolgens had hij zich toegelegd op de grondige studie van de tenten van Jabal, waarvan het model was verloren geraakt, en waarvan niemand iets meer wist dan dat zij tenten genoemd werden — deze studie had hem geleid tot het besluit dat de eenvoudigste en minst kostbare tenten, dezulke waren, die het naast kwamen aan die van Jabal; dat is tenten zonder model — eerstens was men aan niets gebonden . . . . en dat is zeer eenvoudig; en tweedens won men de kosten uit van het model . . . , en dat maakte de zaak zeer weinig kostbaar.

Dit nu was de basis van waar hij was uitgegaan . . . . Steunende op dit beginsel had hij, na het grondigst onderzoek van den toren van Babel, dat trotsche gebouw met plan en al, geheel verworpen . . . . gebrek aan *eenvoudigheid* was klaarblijkelijk de oorzaak geweest van die *verveelvoudiging* der spraken, waarnit de verwarring was ontstaan en waardoor het werk ten halve geeindigd was gebleven. Rome en Athene troffen hetzelfde vonnis en bijaldien Herculaneum en Pompeji; Memphis, Theben en Persepolis niet reeds lang tot puinhoopen waren verval en geweest, dan ware hij, Twigg, in staat geweest ze allen van de aarde te verdelgen, wijl ze zoovele bewijzen van der menschen dwaasheid en gebrek aan menschenliefde voorstelden.

Na alle deze grondige studiën nu, had Twigg eenen aanvang gemaakt met de vervulling zijner taak. Voorstander van eenvoudigheid had hij zich gehouden aan hetzelfde beginsel dat hij bij zijne studiën had gevolgd. Zoo was zijne eerste uitvinding een portatif schilderhuisje geweest dat zeer veel overeenkomst had met eene parasol met franjes van zeven voet lang, de schildwacht kreeg er zoo een mede naar zijnen post en als hij het noodig oordeelde deed hij die open en wandelde zoo, met zijn schilderhuis, op en neder zonder dat men iets van hem zag dan de zolen van zijne schoenen.— Van het schilderhuis was hij overgegaan tot de uitvinding van een klein boerenhuisje, : . . . . vervolgens tot eene groote boerenwoning met een ooijevaarsnest er op . . . . . . en zoo voortgaande was hij thans reeds gekomen tot een huis met zeven verdiepingen, pakkelder, droogzolders etc, alles compleet en dat geheele huis bestoeg, als het was ineengevouwen, niet meer plaats dan, eene groote parapluie en werd met niet meer moeite opgezet.— Dak en muren bestonden uit Getah Percha; binnenschotten en vloeringen uit Gom-elastiek etc etc.

En nu eindelijk.— Welk was wel het groote voordeel van die vervoerbare huizen?— Ieder stedeling kon voortaan zijne landelijke genoegens gaan genieten waar hij wilde, zonder eenige meerdere kosten dan die van het transport van zijn huis, niet grooter dan eene parapluie. — Elk nieuwsgierige zou op zijn gemak de wedrennen kunnen bijwonen, al had hij ook geene plaats op de tribune: hij had slechts zijn huis onder den arm mede te nemen. — Geen logement zoude voortaan meer te klein zijn, want, kwam er ruimte te kort, men zoude slechts een huis op de binnen plaats hebben op te slaan en alles was verholpen.— Binnen twee jaren tijds zouden Londen noch Parijs een enkel steenen huis meer vertoonen en Holland alleen zou zes voeten hooger boven de oppervlakte der zee uitkomen, door de massa puin der afgebrokene gebouwen. — En dan in de nieuwe wereld ! . . . . Siel eens dat een duizendtal landverhuizers naar Amerika onder zeil gaat, elk met zijn huis onder den arm.— Te New York aan wal gestapt wandelen zij de prairies in, slaan hunne huizen op, en . . . . siedaar plotseling eene stad van duizend huizen, midden in de Noord-Amerikaan-

UITBESTEDING.

Door den Onder-Intendant der 2e klasse in de 3e Militaire Afdeeling op *Java*, op zijn Bureau in de Heerenstraat.

Zaturdag den eersten Augustus 1857.

S' MORGENS OM 9 UUR.

1ste Perceel. De levering van RIJST.
2de » Id. id. » BROOD.
3de » Id. id. » VLEESCH.
4de » Id. id. » GRAS en PADIE.
5de » Id. id. » VIVRES, VERVERSCHINGEN, BRAND- en LICHTSTOFFEN.
} te SOURABAYA.

Terwijl na den afloop daarvan nog zal worden uitbesteed

1ste Perceel. De levering van RIJST.
2de » Id. id. » VLEESCH.
3de » Id. id. » BROOD.
4de » Id. id. » VIVRES, VERVERSCHINGEN, BRAND- en LICHTSTOFFEN.
} te MALANG.

De voorwaarden der levering zijn opgenomen in de *Javasche Courant* van den 24 Junij jl. N°. 50.
Nadere inlichtingen kunnen dagelijks van s' morgens 7 tot 12 uur ten bureele van den ondergeteekende verkregen worden, alwaar de Opgave der marktprijzen mede ter inzage zal gereed liggen.

SOURABAYA, *De Onder-Intendant 2de kl. in de 3de Militaire Afdeeling.*
den 13 *Julij* 1857. (419) Hr. VEMER.

HOLLOWAY'S PILLEN EN ZALF.

à Contant, in doozen en potten van *f* 1,50, bij quantiteiten tot mindere prijzen verkrijgbaar in de

SOERABAYA. (447) SIMPANGSCHE APOTHEEK.

PAS ONTVANGEN

BIJ PEREIRA & CO.

Fraaije gedekoreerde porceleinen Koppen, Bonbonieres, ronde en ovale Doozen, Bekers en Etagère-voorwerpen; Kristallen Drinkschalen en Flacons; Zijden Fluweel van differente Keuren, **Damast, Georgische en Gefaçonneerde zijde, gros d'oran, gekleurde panaches, artificielle bloemen, goud gallons** van verschillende breedte, **degenstokken, baleinen zweepen, karwatsen, poignards, lessenaars, reisnécessaires, schrijfmappes,** mooije **ringen** en **horlogie-kettingen; Engelsche heeren-** en **dameszadels** compleet, waar looze **hoofdstellen,** solide **jagtgeweeren** in kisten, **revolvers** voor 6 schoten met zakken, **Adams** met toebehooren, **percussions** van de beste kwaliteit, mooije **verlakte leders** enz. enz. alsmede fraaije **gordijnhaken** en **ornamenten** met kristal gemonteerd, benevens een aantal voorwerpen meer. (441)

Een jong mensch, Nederlander van geboorte, voorzien van goede getuigschriften, zoekt eene betrekking. — Adres Lett. A bij de uitgevers dezes. (444)

Op eene landelijke onderneming in Javaasch Oosthoek verlangt men een opziener, die behalve de Hollandsche en Javaansche talen ook de Maduresche taal spreekt.
Aan die betrekking is bij den aanvang een minimum tractement van *f* 10.— s' maands en vrij woning toegekend, kunnende men bij eventuële geschiktheid op voordeeliger voorwaarden rekenen.
Antwoorden op bovenstaande advertentie worden vrachtvrij bij de firma E. FUHRI & Co; sub Lett Z. ingewacht. (425)

VERMIST

Bij den brand, van den 18den dezer in het *Marine-Hotel*, **een Zwart Ebbenhouten kistje, met zilver gemonteerd,** inhoudende gezette en losse **Brillanten,** alsook ruim *f* 1500.— aan contant geld. Zeer wel is het mogelijk, dat dit kistje in der haast abusivelijk in een verkeerde wagen is geplaatst.
De eerlijke vinder wordt beleefd verzocht hetzelve terug te bezorgen bij den ondergeteekende in het *Marine-Hotel*, kunnende des verkiezende op eene ruime belooning rekenen.
(437) J. F. C. HOFFMAN.

WISSELS OP AMSTERDAM,

Bij (435) RUYL CRAMER & CO.

WORDT TER OVERNEMING AANGEBODEN

Het in volle bloei zijnde **HOTEL MONTOFT** alhier.
Nadere informatiën zijn te bekomen bij den Heer *Anemaet* in de Chinesche kamp, als gemagtigde van
SOERABAYA, J. P. DIETZ en C. E. v. D. TEEN.
22 Julij 1857. (456)

PAS UITGEPAKT
BIJ

DE STURLER & FAGNOTTI.

GEROOKT VLEESCH.
ZOETEMELKSCHE KAAS.
GEROOKTE ZALM.
SAUCYS DE BOLOGNE.
ROLPENS.
GEROOKTE OSSENHAAS.
BESSENSAP.
SPRUITJES.
SPRUITKOOL, en
BOMBAY UIJEN in mandjes. (416)

CIRQUE EUROPEËN

te Soerabaya.
Onder de Directie der H. H. BERNE & SCHMIDT.

Met toestemming van den Heer Resident van Soerabaya.
Op Maandag den 27sten Julij 1857.
ZULLEN DE

EQUESTERSCHE OEFENINGEN.

Welke door ongesteldheid van den Heer SCHMIDT, gestaakt waren weder worden heropend.

PROGRAMME.

1. PINTER, petit cheval présenté en liberté, par M. SCHMIDT.
2. LE SAUVAGE, par . . . . . . M. TIBBS.
3. TRAVAIL SANS SELLE, par . M. CHEVALLIER.
4. FIGARO, présenté en liberté, par . . M. SCHMIDT.
5. LA VOLTIGE, par . . . . . . M. HYPOLITE.
6. LE JUGEMENT DE MIDAS, scène à travertissement par . . . . M. TIBBS.
7. JULIE á la PÊCHE, présenté en liberté, par . . . . M. SCHMIDT.
8. LES DEUX HERCULES, par MM. TIBBS & CHEVALLIER.

ENTR'ACTE.

9. GRAND TREMPLIN, SAUT DE 8 CHEVAUX, 14 MILITAIRES avec fusils & FEU D'ARTIFICES.

ABONNEMENT VOOR 12 VOORSTELLINGEN.
VOOR FAMILIEN.
NB. DE ABONNEMENTS-KAARTEN ZIJN NIET OP NAAM.

12	kaartjes voor	heeren en dames. . .	*f* 36.—
12	„ „	kinderen.	„ 24.—
12	„ „	heeren officieren tot aan den rang van kapitein. .	*f* 24.—
12	„ „	heeren onderofficieren .	„ 18.—

BUITEN HET ABONNEMENT.

Een kaartje	met eene besprokene plaats.	*f* 4.50.
„ „	zonder „ „	„ 4.—
„ „	voor een kind. . . .	„ 3.—
„ „	„ „ militair of inlander	„ 0,60

Voor familien bestaat ook nog de gelegenheid om zich voor drie of zes voorstellingen te abonneren.
Kaartjes verkrijgbaar aan het kantoor der Directie in de *Heerenstraat*, in het huis vroeger bewoond door den Heer *Behrend*, en op den dag der voorstelling in de Cirque, alwaar mede plaatsen kunnen worden besproken.

Aanvang des avonds ten acht ure precies.

NB. In den vervolge zal er geregeld des Maandags en Vrijdags eene voorstelling plaats hebben
(433)

SOERABAYA, den 23sten Julij 1857.

Wij vernemen dat de Majoor Reiger, kommandant van het 14 de Bataillon Infanterie, alhier in garnizoen, dezer dagen heeft ontvangen het bewijs van aandenken hem door de officieren op Banka in het begin van het vorige jaar aangeboden. Dat aandenken bestaat uit een op een ebbenhouten voetstuk geplaatste zilveren bloembeker, keurig bewerkt door de firma Bonebakker en zoon te Amsterdam, aan de eene zijde met de bewoordingen „ *Aan*

sche prairies verwezen! Geen bouwen, geen metselen of timmeren; geen steenhouwer, of smid; niets van dit alles! . . . . . . de duizend man komen aan, en daar staat de stad.— Zijn er vijandelijke stammen in de buurt die hen verontrusten . . . . . . dan vouwen zij hunne huizen slechts bijeen en zijn met de geheele stad mijlen ver weg vóór iemand er iets van merkt . . . . , en dat dan nog zonder meer opzien te baren als een troep parapluie-verkoopers die op de vlugt slaat . . . . en waarmede zij dan zeker eene treffende gelijkenis moeten hebben.

En nu, vraag ik u dus ging de dweepende geleerde voort," of het nog twijfelachtig is of zulk eene onderneming zal gelukken? Eene uitvinding die zoo geheel ten nutte is van het menschdom wat zeg ik! ten nutte van het menschdom? . . . . het is eene behoefte die reeds bestaan heeft van de schepping der wereld af aan, maar die tot heden nog immer onvervuld is gebleven , ... En voor welk eene uitbreiding, is dat stelsel niet vatbaar!— . . . . . . wat belet mij om vingerhoeden en paleizen, naar datzelfde beginsel te vervaardigen Doch wat hebben wij nog naar bewijzen te zoeken! Om echter het verwijt niet op mij te laden dat ik de menschen wil misleiden, heb ik een proef genomen — . . . . . doch wijl ik mijn naam aan het geheel mijner uitvinding wil hechten , en niet aan een niet noemenswaardig onderdeel daarvan, zoo heb ik een mijner vrienden in Frankrijk verzocht mij zijnen naam te leenen tot het nemen dier proef; daarom dan ook heeten de hoeden waarop ik mijn stelsel heb toegepast Gibus hoeden . . . en niet Twigg's hoeden, zoo als eigenlijk de naam moest zijn, doch de naam doet hier niets ter zake wij beschouwen hier meer het nut der zaak, ... en de algemeenheid van het gebruik . . . . . . De geestelijke en de advocaat, de bankier en de apothekersjongen; allen hebben het nut der zoogenaamde Gibus-hoeden ingezien en allen maken daarvan gebruik . . . . Welnu! even als die saletjonker de salon verlaat met den toegevouwen Gibus onder den arm, en buiten gekomen zonder eenige krachtsinspanning dien den vorm eens volmaakten hoeds geeft en zich het hoofd er mede dekt . . . . . . evenzoo zal binnen twee jaren tijds de Kaffer en de Kamschatdal, de Chinees en de Patagoniër, met mijn huis van zeven verdiepingen onder den arm, daar henen wandelen en waar hij rusten wil zal hij, zonder eenige krachts-inspanning, een volmaakt huis hebben, en er intrekken . . . . Binnen twee jaren tijds zal de naam van Twigg van het oosten tot het westen, en van het noorden tot het verre zuiden, over den geheelen aardbodem weergalmen als de naam van hem die het geheele menschdom heeft gehuisvest! . . . .

En dan de winsten! . . . . Waar elk aardbewoner tot deze onderneming moet bijdragen, zullen ongetwijfeld de winsten onberekenbaar zijn ! ! . . . . .

Gedurende deze lange schets was Scagliola's oog met steeds klimmende bewondering op den spreker gerigt geweest; en nu Twigg scheen gedaan te hebben, kon hij eenen schijnbaar onwillekeurigen uitroep niet weerhouden.

„Wie kan tegen zulke redenering nog iets inbrengen! riep hij als op den toon der innigste overtuiging uit en zag daarbij Singleton aan als wachtte hij een antwoord van hem op die ontboezeming die evenzeer als eene vraag kon worden opgenomen.

In den beginne had Singleton geluisterd even als de poes die Plato's *Volmaakte staat* hoort voorlezen, want in die oude tijden was hij in het geheel niet te huis, maar toen Twigg gesproken had van den Gibus-hoed, toen had hij hem begrepen. — Die Gibus-hoed was iets dat bestond. . . . . iets dat niet te loochenen was. . . . . . hij zelf had een Gibus-hoed. — Hij was echter veel te eerlijk om een oogenblik de gedachte te koesteren dat Twigg even onschuldig was aan die uitvinding als keizer Soulouque aan de uitvinding der Hollandsche roomkaasjes. . . . . . . en . . . . . . als Twigg een Gibus-hoed had uitgevonden, en zeide een Gibus vingerhoed te *kunnen* uitvinden; welke redenen bestonden er dan nog om er aan te twijfelen dat Twigg op weg was om Gibus-paleizen uit te vinden? — Hij stemde dus stilzwijgend toe dat er niets tegen Twiggs redenering was in te brengen. — Om zich echter niet al te gretig te toonen zou hij zich gedurende een paar dagen bedenken . . . . in elk geval ook moest hem eenigen tijd gelaten worden om zijne fondsen los te maken, etc.

Het eindresultaat evenwel van de zaak was dat Edward zich liet vangen en de weinige honderde ponden die hem overbleven in de Twigg 's speculatie waagde.

(Wordt vervolgd.)

den Majoor B. T. Reiger, militaire kommandant van het eiland Banka, uit hoogachting en toegenegenheid" en aan de andere kant „*door de ondervolgende officieren in het kommandement Banka*" (volgen de namen.)

— Wij vernemen dat alhier op gister per telegraaph de tijding is aangebragt, dat de mail te Batavia alreede was aangekomen.

Onder het voornaamste nieuws door haar aangevoerd sprak men er van dat te Brussel eenen opstand zoude zijn uitgebroken, omtrent de aanleiding waarvan men echter nog in het onzekere verkeert.

In den woeligen toestand in Britsch-Indie was nog geene verandering gekomen.

Gedurende de maand Mei 1857 is aan inkomende en uitgaande regten op Java en Madura ontvangen eene som van ƒ 649,741:39^{5}

De ontvangst over de eerste vijf maanden van dit jaar bedraagt . . . . ƒ 3,218,386:88½

Hieronder is echter begrepen:

Aan fiktieve regten op Gouvernements producten . . . . ƒ 436,240:79

Aan terugbetaalde regten „ 70,565:51

„ 506,806:10

Zuivere ontvangst ƒ 2,711,580:78½

Gedurende de eerste vijf maanden van 1857 is meer ontvangen dan gedurende datzelfde tijdvak in 1855 ƒ 190,005:105½ en meer dan in 1856 ƒ 341,721,63½.

BATAVIA. — Den 11den Julij 1857 heeft de stoomboot *Koningin der Nederlanden*, kapitein Prins, deze reede verlaten, zich begevende, over Muntok en Riouw, naar Singapore, tot het overbrengen en afhalen der landmail-pakketten. Het getal brieven, ditmaal verzonden, is als volgt:

Per landmail viâ Marseille	4767 stuks.	
„ „ „ Triëst	3642 „	
„ „ „ Southampton	418 „	
	8827 stuks.	
Naar Singapore	1209	
„ Banka	308	
„ Palembang	368	
„ Riouw	148	
„ Billiton	23	
		2056 „
Totaal		10883 stuks.

DJOKDJOKARTA. — Na eene langdurige ziekte, is op den 30sten Junij jl., in den ouderdom van 36 jaren, overleden pangeran luitenant-kolonel Hario Natanning Prang, tweede echte zoon en vermoedelijke opvolger van den pangeran adhipati Pakoe Alam. De overledene onderscheidde zich door vele goede hoedanigheden.

KEDIRI. — In den avond van den 29sten Junij jl. ontstond, door onvoorzigtigheid, brand in de bamboezen met alang-alang gedekte loodsen, bestemd tot logies der koelies en werklieden, werkzaam bij den aanbouw van de groote steenen brug over de Kediri rivier.

Ondanks alle aangewende pogingen is men den brand, die door een hevigen wind werd aangewakkerd, eerst den volgenden morgen meester kunnen worden.

De loodsen benevens een groot gedeelte der in de nabijheid daarvan liggende bewerkte en onbewerkte houtwerken zijn eene prooi der vlammen geworden.

De hoegrootheid der schade is nog niet bekend.

Ongelukken hebben bij dezen brand geen plaats gehad.

PADANG (Sumatra's Westkust). — Op den 4den dezer zijn alhier op publieke veiling voor Gouvernements rekening van de hand gezet 40,000 picols koffij, die hebben gerendeerd eene som van ƒ1.360.667:05 of gemiddeld ƒ34:02 per pikol.

BENKOELEN, 2 Julij. — Volgens berigten van den postbouder te Lais zoude een 50tal Passumatische roovers het voornemen hebben opgevat om eenen inval in dat district te doen. Dit voornemen is echter niet door hen ten uitvoer gebragt.

Te Tallo zijn in de afgeloopen maand drie en ter hoofdplaats vijf kleine huizen afgebrand.

In de afdeelingen Ommelanden en Seloema zijn, gedurende de twee laatste maanden, 25 menschen door tijgers gedood. Door het bestuur zijn maatregelen genomen om die dieren zoo veel mogelijk uit te roeijen.

ZUID- EN OOSTER-AFDEELING VAN BORNEO. Gedurende de maand Mei jl. werden aan inkomende en uitgaande regten ontvangen eene som van . . . ƒ 9.584: 24

In de eerste 4 maanden van dit jaar. . . 20,700:93

ƒ 30.284:117

In de eerste 5 maanden van 1856 . . ƒ . 39.838:02½

Alzoo minder in dit jaar . . . . ƒ 9553: 05½

Aan zout werd in die maand gedebiteerd:

89 koy. 29 ½ pik.

In de eerste 4 maanden van dit jaar 287, 10 „

377 koy. 9½ pik.

In de eerste 5 maanden van 1856 312 „ 13 „ 36¼ pd.

Alzoo meer in 1857 . . 64 koy. 25½ pik. 88¾ pd.

In de monding der Barito rivier zijn noodbakens gesteld.

Op de hoogte van Tandjoeng Salatan, zuidoosthoek dezer residentie, is eene prauw toop, komende van Sumanap, door zeeroover-sprauwen vervolgd. Alleen door gunstigen wind is zij kunnen ontkomen.

Z. M. schoenerbrik *Sylph* deed van af den 2den tot den 23sten Februarij van dit jaar eenen kruistogt in het vaarwater ter oostkust dezer residentie, zonder eenige bijzondere ontmoetingen te hebben gehad.

LAMPONGSCHE DISTRICTEN. — De berigten, over de maand Junij jl. behelzen het volgende:

Het weder kenmerkte zich door aanhoudende droogte en drukkende warmte. De rivieren in de bovendistricten, anders zoo ruim van water voorzien, zijn bijna droog of hebben een lagen waterstand.

[illegible] was in deze maand middelmatig.

Van Telok Betong werd uitgevoerd:

ƒ1320,— zilvergeld, ƒ3530,— recepissen, 628 picols gomélastiek, 344 picols hars, 19 picols zwarte peper, 79 picols koffij, 60½ picols boomwol, 185 picols boombast, 48 picols trassie, 20 picols rijst, 2¼ picols zwarte vogelnestjes 226½ bossen bindrotting en 7100 stuks klappernoten.

En ingevoerd:

ƒ3360,— zilvergeld, ƒ440,— recepissen, 2600 stuks aardewerk, 105 stuks borden, 179 stuks chitsen, 13 stuks doerias, 129 ½ stuks ongebleekt katoen, 88 stuks sarongs, 104 stuks regenschermen, 30 stuks geiten, 2600 stuks eijeren, 2 codies batik doeken, 3 codies batik slendangs, 12 pond katoenen naaigaren, 446 picols rijst, 12 pikols gambier, 1 picol tamarinde en 1 picol uijen.

Te Seringkibo werden 2 vaartuigen uit- en 5 ingeklaard, beladen met verschillende handelswaren.

In den nacht van den 28sten Mei is eene poging gedaan om de kampong Tjantie, behoorende tot de vier nieuw onderworpen marga's, in den brand te steken. De misdadigers heeft men nog niet ontdekt.

Zekere inlander, Soeda genaamd, die een vertrouweling was van wijlen radhen Intan en een werkdadig deel heeft genomen aan de onlangs in deze districten plaats gehad hebbende onlusten, is den 16den Julij jl. zijne onderwerping bij het bestuur komen aanbieden.

— Nadat op den 24sten Mei de moeder, en den 28sten daaropvolgende de bijzit van wijlen den opstandeling radhen Intan, genaamd ratoe Maas en Intan Gedee, aan de cholera waren overleden, bezweek op den 19den Julij jl het meisje waarvan Intan Gedee op den 24sten Mei te varen was bevallen. (*Jav.-Cour.*)

NEDERLAND.

— In den vroegen morgen van 3 Mei is te Leeuwarden uit de stadsgracht opgehaald het lijk eener nog jonge vrouw, wier man 's avonds te voren door de politie was gearresteerd op het vermoeden, dat hij valsche munt zou hebben uitgegeven, en ten gevolge waarvan later eene huiszoeking bij hem plaats vond, die echter slechts een papiertje met zoogenaamde kwikzalf deed vinden. Men gist, dat de vrouw te middernacht hare woning heeft verlaten en in wilde, overdreven vrees voor mogelijke schande zich van het leven heeft beroofd. Toen men het huis binnentrad, vond men alleen een kind, van twee jaren schreijende te bed liggen! Wat intusschen het akelige van dit voorval nog verhoogt, is, dat de man geheel onschuldig werd bevonden, daar bij een ingesteld onderzoek dadelijk in hen licht kwam, dat de munt echt was en hare valsche kleur scheen te hebben onleend aan de kwikzalf, die de man bij zich hadgedragen en waarvan welligt iets in zijn zak was overgebleven.

ROTTERDAM, 16 Mei. Heden in den vroeger morgen zijn de Maleijers, welke sedert geruimen tijd in de gevangenis aan de Hoogstraat alhier in verzekerde bewaring zijn gehouden in afwachting van de behandeling hunner zaak, van daar naar de gewezene kazerne aan het Oostplein alhier overgebragt, om daar voorloopig in arrest te worden gehouden. (*R. C.*)

UTRECHT, 17 Mei. Het kampveld bij Zeist zal van 15 Julij tot 1 Oct. nog betrokken worden door vijf tirailleur-kompagniën, en door de officieren en manschappen van de normaal schietschool, ten einde aldaar schietoefeningen te houden.

— Een brief van een onzer vroegere stadgenooten, sedert eenigen tijd in de Kaap-kolonie gevestigd, behelst onder anderen het volgende: In dit land is nog altijd heerlijke gelegenheid voor schoolmeesters, die in Nederland een behoorlijk examen hebben gedaan, om een inkomen te krijgen, dat zij te huis nooit, ook bij de gunstigste wending van het lot, hadden kunnen hopen. Dat zij als voorzanger even als voorganger van de gemeente in de kerk moeten kunnen ageren spreekt van zelf. Bekendheid met het Engelsch is eene aanbeveling. Ook voor huisonderwijzers en gouvernantes, zoo als wij in Holland zouden zeggen zijn er zoo vele gelegenheden als men maar wil. Voor gouvernantes evenwel is muzicale kennis noodig.

— De kinderen, die hier sedert kort uit Holland gekomen zijn, voldoen zeer wel aan de verwachting. Dit zal eene uitkomst aanbieden voor veel behoeftige ouders in ons vaderland.

HARDERWIJK, 15 Mei. Dingsdag op Woensdag nacht is ter hoogte van Nijkerk op de Knoeve in de Zuiderzee van den beurtman naar Amsterdam over boord geslagen een artillerist voor Indie bestemd, die met verlof het laatste vaarwel aan zijne betrekkingen te Hilversum ging zeggen. Het was door den wind en de duisternis onmogelijk den drenkeling hulp te brengen; te vergeefs waren alzoo zijne kreten daartoe. Aan misbruik van sterken drank was dit ongeluk geenzins toe te schrijven. (*Arnh. C*)

— HELDER, 8 Mei. Als een luidsprekend bewijs, dat tooverheksen en kollen, ofschoon van het meer openbare tooneel verdrongen, toch hier en daar in meer achterafgelegene plaatsen, ook van ons vaderland, hun scepter zwaaijen, strekke het volgende regt curieuse staaltje, voor een paar dagen voorgevallen in eene familie dezer gemeente, die men lang niet onder de onbeschaafden zou gerekend hebben. Het vier à vijf maanden oude kindje uit dit huisgezin schreide reeds dagen lang en kwijnde weg. Alle huismiddelen werden te baat genomen, zij schenen evenwel het schreeuwen slechts te verergeren; men nam de toevlugt tot een geneesheer, maar ook de raad van dezen leed schipbreuk op de onbekende ziekte van het wicht. Maar ziet, daar brengt een toeval de oorzaak der harde nekkige kwaal aan het licht; luister!... De wanhopige moeder, het hoofdkussen van haar kindje opschuddende voelt daarin een hard rond voorwerp, en, als door eeningeving bestuurt, valt het haar in, dat haar kindje be, tooverd moet zijn; de roos door haar in het kussen ontdekt. het harde voorwerp kon niets anders wezen, was daarvoor het ontegenzeggelijke bewijs. In hevige gemoedsaandoening roept zij de huisgenooten; ook deze betasten het kussen, er blijft geen geen twijfel meer over, het onschuldige wormpje is betooverd. Al dadelijk valt de gedachte op eene oude vrouw, die, veel met kleine kinderen op hebbende, het zwak van vele besjes, nu en dan des avonds het kind was komen zien en zoenen. Op slag liet men haar roepen en de niets kwaad vermoedende kol kwam voor de wraakgierige vierschaar; als razenden viel men de heks aan, onder bedreiging van mishandeling, wanneer zij het kind niet met de haar alleen eigene magt bezwoer en den duivel, die in het kind was gevaren, verbande. De goede oude ziel, het laat zich ligtelijk begrijpen, keek zonderling op, toen men haar in plaats van koffij zulk eene harde beschuldiging opdischte; zij wist zich echter van de zaak af te maken en verliet deerlijk ontsteld de woning. Nu was men eigenlijk nog niet veel verder gevorderd; de toestand des kinds verslimmerde ieder oogenblik, en men was schuw en huiverig, het behekste schepseltje te genaken. In dien toestand riep men de hulp in van iemand van wiens meerdere ondervinding en verstand men de gewenschte hulp verwachtte. Deze, na eerst met alle mogelijke bedaardheid het ijzingwekkende verhaal aangehoord te hebben, dreef aanvankelijk den spot met het onbegrijpelijke bijgeloof dezer lieden en gaf op hoog ernstigen toon den raad, om de roos uit het kussen te nemen en die, te gelijk met een paardenklauw of bokkenhoorn op een goed kolenvuur in het vertrek te verbranden, dan zou het kind gered zijn; maar een lid der familie gaf een ander middel op, dat was van haren grootvader en leverde zekerder uitkomsten: men moest namelijk de heks in huis lokken en haar onder zware strafbedreiging gebieden, het kind te onttooveren; men moest dan bevorens iemand als getuige in eene kast verbergen, om de heks te beloeren; want, zeide zij, was de onttoovering van de zijde der heks goed gemeend, dan moest zich, na het opzeggen der gebruikelijke formulieren, en na het aanraken van het kind, hier of daar een abces aan haar ligchaam vertoonen, als duidelijk bewijs, dat de betoovering uit het kind wederom in de heks was gevaren. Eindelijk beving dengene, die hier als raadgever was geroepen, een innig medelijden met de verschrikkelijke domheid van deze menschen, en hij bestrafte hen met allen ernst, terwijl hij het geheel natuurlijke der zaak trachtte duidelijk te maken; het was den moriaan gewasschen; het scheen hem tos als of een lid der familie hen beschouwde als met de heks in gemeenschap staande. Des avonds was er familieraad, men zou het kussen openen. De roos werd er nu met huivering en de meest mogelijke voorzorgen uitgenomen; inmiddels had men een pan met kokende olie gereed, daarop werd de roos rondom met spelden bestoken, en toen, onder het opzeggen van eenige magtspreuken, verbrand. Intusschen stonden twee lieden buiten de deur in eene schuilhoek, om te zien of de heks, wie men hare prooi ging ontnemen zich ook om het huis zou vertoonen; in dat geval zou men haar aangrijpen. Doch de heks lag in de armen van den slaap, onbewust van den strik, dien men haar spande, en die haar mogelijk pijnlijk had gekweld, zoo zij er was ingeloopen.

En dat alles geschiedde in de negentiende eeuw, in het tijdvak van beschaving en verlichting in Nederland, hetwelk zich beroemt op Bijbel- en zendeling genootschappen en wat inrigtingen al niet ter verspreiding van verlichting en beschaving.

BELGIE.

— Op den 29 Maart was de Rue Neuve te Brussel het tooneel van eenen hevigen strijd tusschen twee zusters, Louise en Jeannette W... — De aanleiding daartoe was eenen zeer fraaijen volbloed hond die, door een lakkei aan eenen koppelriem geleid, achter Mej. Louise aanliep, en waarvan Mej. Jeannette zich openlijk wilde meester maken, terwijl zij bij hoog en bij laag zwoer dat het dier een liefdepand was, zonder hetwelk het leven voor haar geene waarde meer had. Voor den commissaris van policie gebragt gaf Mej Louise dezelfde gronden op tot bewijs van haar eigendomsregt, en wat vreemd was, noemde denzelfden persoon als degever. — Daar beiden de deugdelijkheid hunner vordering met tranen en eeden bevestigden, sloeg de commissaris van policie, als eenen tweeden Salomo voor, om ten einde het verschil te vereffenen de hond in twee gelijke deelen te verdeelen Op dit barbaarsche voorstel echter gaf Mej, Louise eenen gil, zoo vreesselijk als kwam die uit het binnenste van het teederste moederhart voort, en verklaarde zij da zij....... in het volste vertrouwen op haar goed regt.... de hond zou houden tot de regtbank zou hebben uitspraak gedaan tusschen haar en hare zuster, welke laatste plegtig heeft verklaard de hulp der wet te zullen inroepen om haar te doen gelden.

— In de *Meuse* van 9 Maart wordt een hoogst treurig voorval vermeld dat alweder een bewijs oplevert, zoo er die nog noodig zijn, hoe verkeerd het is vuurwapenen geladen te laten staan. De *Meuse* verhaalt het geval in de volgende bewoordingen:

„ Gister was de *rue basse wez* het tooneel van een groot ongeluk. Een braaf en welbekend burger Jean Baptiste D... huischilder, was bij een zijner geburen een bezoek gaan brengen waar hij, zonder eenige voorzorgen te nemen een oud geweer in de hand nam en het bekeek. Ensklaps gaat het geweer af en een ander persoon, die zich in het zelfde vertrek bevindt, krijgt het schot midden in het gezigt, zoodat hij op de plek dood nederstort.

Het is onmogelijk de wanhoop te beschrijven, van den ongelukkigen dader dezer noodlottige onvoorzigtigheid. Als razend begeeft hij zich naar huis waar hij zijne vrouw en vier kinderen omhelst en hen zegt, dat hij een man heeft vermoord en zich naar de gevangenis moet begeven. Hij gaat ook inderdaad weder ter deure uit en stelt zich in handen van twee policiedienaren, die hij op de straat ontmoet. Het slagtoffer van dit betreurenswaardig ongeluk is een jong Duitscher, die sedert kort te Luik was aangekomen.

Dadelijk is een geregtelijk onderzoek ter dier zake ingesteld.

FRANKRIJK.

— Uit eene opgave, voorkomende in de *Gazette des Hôpitaux* blijkt, dat in de cellulaire gevangenis van Marseille, binnen een tijdvak van twee jaren, vijftien gevallen van krankzinnigheid of zinsverbijstering zijn opgemerkt.

— Het *Journal des Débats* van heden levert eene statistieke berekening, waaruit blijkt, dat regelmatig in iedere

21 uren één Fransch koopvaardijschip voor de kleine of groote vaart door schipbreuk, entering, brand of eenige andere oorzaak, verloren gaat. In 1856 zijn 85 koopvaardijschepen voor de groote vaart en 358 kustvaarders verloren gegaan; indien men daarvan aftrekt 25 koopvaarders, die afgekeurd werden, dan blijft een getal van 418 schepen over in één jaar. De oorlogsvloot leed evenredige verliezen.

— Het *Journal du Loiret* verhaalt het volgende ontzettende voorval, dat in het gehucht Olivet heeft plaats gehad: Een zoon heeft zijn vader, den vier en zestig-jarigen Heer Lachaux, onder de oogen zijner twee dochters, die den moordenaar vruchteloos trachtten te weerhouden, met bijlslagen vermoord. De twist was ontstaan over een gedeelte der nalatenschap van de moeder. De veertigjarige, ongehuwde misdadiger heeft zich bedaard naar zijne kamer begeven, orde op zijne zaken gesteld, zoo als hij zulks noemde, en zich toen met vreeselijke koelbloedigheid, aan de justitie, die toegesneld was, overgegeven. Vader en zoon behoorden tot den gegoeden stand.

— Volgens berigten uit Algiers van den 12den Mei, waren de toebereidselen voor de expeditie tegen de Kabylen op dat tijdstip bijna voleindigd. Den 19den moeten al de troepen, ten getale van minstens 20,000 man, gereed zijn om op te rukken, en den volgenden dag zal de veldtogt beginnen.

Een brief van Napels zegt: Wij verkeeren nog immer in denzelfden beklagenswaardigen toestand; de afschuwelijkste pijnigingen worden nog immer toegepast door koning Bomba's lievelingen, de heeren Bayona & Co. — Voor eenige dagen geleden heeft een ijzingwekkend voorval de grootste sensatie verwekt. — De koning reed op den weg van Caserta naar Santo Luccio onder zwaar escorte; een priester die daar op zijn gemak voortwandelde en den beminden? souverein wilde groeten, sloeg met dat doel den mantel terug die hij digt om het lijf had gesloten gehouden. — Deze beweging joeg Ferdinand eenen doodschrik op het lijf en gaf hij zijnen volgelingen een teeken dat zij maar al te wel verstonden. Een half dozijn zijner Sbirri schoten op den niets kwaads vermoedenden geestelijken toe en doorboorden hem met hunne dolken. — Toen zij daarop de bloedige kleederen van het nog stuiptrekkend lijk doorzochten vonden zij niets dan een snuifdoos, een zakdoek, en zes koperen muntstukjes.

Nijverig op de lauweren van Signor Bayona, heeft Philippo Antoni nog eene verbetering(!) uitgevonden op diens kortelings nieuw uitgedacht pijnigings-werktuig de *Capo de Silencio*. — Dezelfde ellendeling heeft nog eene nieuwe pijnigings-machine uitgevonden waarmede de nagels der teenen van de ongelukkige slagtoffers met éénen ruk worden uitgerukt. — Eenen anderen duivel in menschengedaante, met name d'Espagniolis, heeft zich verdienstelijk gemaakt door de uitvinding van eene pijnbank waarop de gevangenen, aan nek en voeten gebonden met touwen die dan door raderwerk worden aangehaald, het lijf als een boog wordt achterover gebogen.

Antoni begon zijne loopbaan, nog zeer jong zijnde, als beul te Milaan; wegens zijn vernuft en groote bedrevenheid heeft de koning van Napels hem benoemd tot *inspecteur* eerste klasse.

— De heete luchtstreeken des aardbols zijn alle geplaagd met een of meer soorten van vergiftigde kruipdieren, die des te gevaarlijker zijn, naarmate zij tot een kleiner soort behooren. Eene ontmoeting met een boa constrictor of eene ratelslang, moge onaangenaam voor den reiziger zijn, hij wordt ten minste tijdig genoeg van hunne nabijheid onderrigt, om ze te ontwijken, terwijl de kleine soorten van slangen en scorpioenen in struiken, achter steenen enz. verborgen liggen. Een Fransch natuurkundige, de heer M, die voor rekening van onze regering de weinig bekende streken van Thibet en Indie bezocht, hield zich eenigen tijd geleden te Singapore op. Gehoord hebbende, dat onlangs een inboorling, tijdens hij bezig was in een moeras riet te snijden, door een waterslang gebeten en dien ten gevolge overleden was, besloot hij eene proef te nemen, in hoeverre het mogelijk zou zijn het venijn van dit gevaarlijk insect, door middel van de ammoniac te bestrijden. Hij liet dus een exemplaar van het bedoelde soort vangen; doch alle proeven, welke met bovengenoemde vloeistof werden genomen, mislukten. Alle kippen, welke men door de slang liet bijten en aan welke men daarop het voorzegde tegengift toediende, stierven na eenige seconden.

Bij een dezer proeven had de heer M. den slang tusschen den wijsvinger en den duim, zeer nabij den kop gepakt en bezigtigde door middel van een loup de kaken van het dier, toen dit, door eene onverwachte, sterke beweging zich in zoo verre loswikkelde, dat het gelegenheid kreeg den heer M. in den vinger, kort nabij de hand te bijten. De natuurkundige wierp het dier aanstonds weg, kneep de vinger, dompelde hem in zuivere ammoniac en liet vervolgens door den scheepschirurgijn eene diepe insnijding maken en daarop nitr. arg. appliceren. Ieder wachtte nu den uitslag met angstige nieuwsgierigheid af.

Weldra ondervond de heer M. de uitwerkselen van de neiging beet. Dan eens overvielen hem huiveringen, dan eens begon hij te gloeijen; soms gevoelde hij tot braken, zenuwachtige rillingen of pijnen in de uiterste ledematen en ten slotte de beginselen van eene algemeene verlooving. Hij verloor echter zijne koelbloedigheid geen oogenblik, wandelde bestendig met groote stappen op het dek heen en weder, en zoo vaak hij een van de bovengenoemde onrustbarende verschijnselen gevoelde, maakte hij de wond, door middel van ammoniac met water verdund, nat en dronk sterke koffij of thee; waarna hij weder stevig op en ne'r begon te stappen. Natuurlijk verwachtte ieder van de omstanders elk oogenblik hem te zien bezwijken en bestudeerde in zijne gelaatstrekken den voortgang van het kwaad. Maar na zeven of acht uren, in eene doodelijke ongerustheid doorgebragt, begonnen de bovengenoemde verschijnselen zeldzamer te worden en verminderden oogenschijnlijk in hevigheid, tot dat zij eindelijk geheel ophielden en de heer M. van zijne vrees verlost was.

De veelvuldige ongelukken, die in warme landen door den beet van kruipende dieren veroorzaakt worden, hebben de Fransche *Société d' acclimation* op het denkbeeld gebragt, om op de Antilles, in Indie en Algerie, den zoogenaamden Secretaris van de Kaap de Goede Hoop in te voeren Indien deze proef gelukt, dan zal deze vogel, die zich met slangen voedt, weldra bovengenoemde heerlijke gewesten van die plaag verlost hebben.

— Wanneer de misdadigers in Engeland na verloopen straftijd uit de gevangenis worden ontslagen, wordt hun een bewijs van ontslag gegeven; welke briefjes nog al kenbaar moeten zijn. — Zulk een ontslagen misdadiger zag dezer dagen een deftig oud heer in de straten van Londen voor nen boekwinkel staan, stak hem met een speld zijn bewijs van ontslag op den rug en liet hem, met die decoratie tusschen de schouders, door de straten naar huis wandelen.

— Volgens de *New- York Tribune* heeft het geloof aan klopgeesten in het beschaafde Boston, hetwelk men soms het Amerikaansche Athene noemt, en in het algemeen in Amerika sterk toegenomen. Deze grof materialistische rigting maakt zelfs aanspraak op den naam van spiritualismus en vindt hare volgers bijna uitsluitend in de hoogere en fijn beschaafde klassen. Alleen in de stad Boston telt men 8 a 10,000 geloovigen aan klopgeesten, waaronder de rijkste en aanzienlijkste kooplieden, staatkundigen, geestelijken en letterkundigen. Rekent men daarbij de geheime aanhangers, dan kan men het getal op 25,000 begrooten. Drie dagbladen leven van deze nieuwe secte. Evenzoo heeft de nieuwe gemeente drie tempels, waarin des Zondags nu eens een geestelijke dan een oude dame, zoo als Miss Spragne, mystische en krampachtige voorstellingen houdt. Karakteristiek is de naam van een maandschrift dezer secte: *The spiritual telegraph*. Van menig spiritualistisch boek, zoo als de *Penetralia* enz., zijn 4- a 6000 exemplaren afgezet.

— In het *Journal des Chasseurs* komt de volgende mededeeling voor van den Heer J. Gérard, de bekende leeuwendooder. Wij achten het niet ondienstig, de jagers van groote dieren, welker bevechting altijd met gevaar vergezeld gaat, de proefnemingen mede te deelen, welke op den 12den Maart jl. met eene nieuwe soort van kogel genomen zijn. Ik kan daarbij niet nalaten, mijne dankbaarheid te betuigen jegens den uitvinder, die zich, op mijn verzoek, zooveel moeite heeft gegeven tot het opsporen van een middel, om te dooden zonder gedood te worden. Moge dit moeijelijke vraagstuk al niet volledig zijn opgelost, zoo zal men toch ontwaren, dat aan het dier vele kansen zijn ontnomen ter gunste van den mensch, die voortaan tegen hetzelve met gelijke wapenen zal kunnen worstelen. In de eerste plaats wil ik verhalen, wat aanleiding heeft gegeven tot het opsporen van een vernielings-werktuig zoo als dat, hetwelk ik zoo aanstonds zal beschrijven. In de maand Maart 1845 trof een gewone looden kogel, door mij met een geweer Nr. zestien afgeschoten, een leeuw op zeer korten afstand midden in het voorhoofd. Deze kogel, voortgestuwd door honderd korrels kruid, stiet af op het been en bedwelmde slechts het dier gedurende drie of vier seconden. Sedert dit tijdstip zag ik af van gewone kogels en gebruikte ijzeren staven. De eerste proeven waren gelukkig doch weldra moest ik worstelen met een dier, dat met eene ijzeren staaf geheel doorboord was; weinig tijds daarna verminkte een ander dier, dat even als het voorgaande doodelijk gewond moest zijn, daar het in de rigting van den schouder met drie schoten doorboord was, een van onze makkers en wonde drie anderen. Ik zag mij dus genoodzaakt naar een ander middel uit te zien. Gebruik makende van eene reis, welke ik in 1846 naar Parijs deed, had ik dienaangaande een gesprek met Devisme; wij behoefden een voorwerp, buigzaam als lood en tevens hard als ijzer. De cylinder-kegelvormige kogel met stalen punt werd uitgevonden, beproefd en aangenomen. Verscheidene forsche leeuwen beten in het stof, zonder dat hun doodstrijd mij lang toescheen. Van 1818 tot 1852 was ik in de gelegenheid, om de goede werking van dit voorwerp waar te nemen. Ik had er op het laatst zulk een vertrouwen in, dat het blanke wapen mij voortaan geheel overbodig toescheen. In den zomer van 1853 maakte ik een togt, welke veertien dagen duurde. Het begin was gelukkig: eene leeuwin viel als door den bliksem getroffen. Doch weldra keerde de kans; een leeuw werd twee malen in den schouder geraakt, zoodat de kogels hem geheel door het ligchaam drongen en hij in een holl n weg neder viel. Doch een kwartier uurs later vonden wij hem terug, vol leven en vreeselijker dan te voren; niettegenstaande de tegenwoordigheid van tien jagers en een algemeen vuur op tien passen afstand, was de leeuw ons in één sprong genaderd en verpletterde hij den sterksten en dappersten onzer jagers. De leeuw stierf op zijn slagtoffer, doch de wraak doet de dooden niet vergeten. Dit nieuwe ongeluk deed mij inzien, dat de koelbloedigheid, behendigheid en goede wapenen ongenoegzaam zijn tegenover den leeuw van den Atlas En inderdaad, de leeuw behoeft slechts te slaan om te dooden, terwijl wij tegenover hem herhaalde slagen kunnen toebrengen, zonder dat de dood er op volgt. Deze proefneming was de laatste niet, en bij gelegenheid van de volgende expeditien, welke evenwel betrekkelijk gelukkiger afliepen, moest ik gebruik maken van den dolk, de lans en den enterbijl, om den vijand meester te worden. Evenwel was mijn vertrouwen in deze middelen van aanval niet groot om dat mij altijd de zekerheid ontbrak van spoedig te kunnen dooden. Een oogenblik meende ik het geheim gevonden te hebben in de vergiftigde kogels, doch weldra werd ook de ongenoegzaamheid van dit middel mij bewezen. Eindelijk legde Devisme mij voor een, door hem uitgevonden kogel, welke mij voorkwam verschrikkelijk in zijne werking te zijn, zoo hij naauwelijk in toepassing kon gebragt worden. Zie hier eene beschrijving van dezen door mij aangenomen kogel. Hij is cylinder-vormig, acht centimeters lang en bestaat uit eene koperen buis, van onderen bedekt met eene laag lood over eene lengte van ongeveer 2 centimeters; op deze laag lood bevindt zich eene verhevenheid; de uitstekende deelen sluiten naauwkeurig in de rijen van den loop, waarvan het kaliber hetzelfde is, als dat van de karabijnen van Vincennes. Het bovenste gedeelte is een koperen kegel, welke in de buis, van den kogel, wordt geschroefd. Deze kegel is voorzien van een piston, aan welks onderste gedeelte zich een gewoon percussiedopje bevindt, rustende op een stalen dwarsstaafje, dat de percussie te weeg brengt, en wel door het terugslaan van den piston, wanneer dit in aanraking komt met een hard ligchaam. Ik heb vele projectielen gezien, onder anderen de brandkogels, welke Devisme liet losbarsten in kisten, opgevuld met ontbrandbare voorwerpen. Deze proefnemingen waren steeds beslissend. Doch tegenover een levend dier verwachtte ik niet geheel dezelfde uitkomsten. Zou de losbarsting uitwendig of wel in de ingewanden van het dier plaats hebben? Ik verwachtte het niet en meende veeleer, dat de kogel slechts zijne uitwerking zou doen op de beenderen. Deze vrees was niet de eenige. De kogel zou misschien een deel van het dier kunnen doorboren, zonder een voorwerp aan te treffen, hard genoeg, om hem te doen ontbranden, zoodat de losbarsting óf in het geheel niet, of na het dier verlaten te hebben kon geschieden. Zoodanig was mijne vrees vóór de proefneming, welke onlangs, in tegenwoordigheid van verscheidene personen, te Montfaucon plaats had. De uitkomsten van deze proeven zijn opgeteekend in een proces-verbaal, opgemaakt door den Hr. Ch. Monjauze, vee-arts te Passy, waarvan de hoofdstrekking op het volgende nederkomt: „„Door het vorenstaande kom ik tot de slotsom, dat de dieren, op andere plaatsen dan aan den kop met den nieuw uitgevonden kogel van den Heer Devisme getroffen, onmogelijk langer dan eenige seconden kunnen leven, zoo vreeselijk zijn de verwoestingen, welke ik bij de ontleding van deze dieren heb waargenomen. De dood is onvermijdelijk, want het is niet mogelijk zulke wonden te genezen; doch het doel zou niet bereikt zijn, zoo de dood niet onmiddelijk volgde. Op zes paarden had hij oogenblikkelijk plaats en wel in dier voege, dat het getroffen dier geheel bewusteloos was en bij de eerste worsteling met den dood, stikte. De proefneming No. 4 bestrijdt deze stelling niet; de Heer Gerard verlangde, dat zij zou plaats hebben, omdat de kop zijn geliefkoosd mikpunt is; ik heb die proefneming verzocht, opdat men wel overtuigd zou zijn, dat nimmer de onmiddellijke dood zou worden verkregen wanneer niet de werkelijke levens-organen worden aangetast; want ofschoon de toegebragte verwonding bij deze proeve zeer ernstig en zelfs doodelijk was, liet zij toch het dier meester over zich zelven, wel is waar slechts gedurende korten tijd, doch in een dergelijk geval is eene halve minuut dikwijls te veel. — Deze kogel doodt onvermijdelijk; doch zijne verdienste bestaat, naar mijn gevoelen, in de snelheid, waarmede hij doodt, welke snelheid moet worden toegeschreven aan den hoekigen vorm van den kogel bij het losbarsten en aan de hoeveelheid gas, door de ontbranding van het kruid voortgebragt." Uit dit verslag van den Heer Monjauze blijkt derhalve, dat op zeven getroffen dieren, zes vrij spoedig zijn gedood, terwijl No. 4 twee kogels in den kop heeft gekregen zonder te vallen. Ik was te meer op deze proefneming gesteld, omdat ik gewoonlijk den kop voor mikpunt houd. Het is mij nu evenwel gebleken, dat ik daarvan moet afzien, mits men zeker zij de hersens te doorboren, iets dat altijd zeer twijfelachtig is wegens de hardheid van het voorhoofdbeen bij de groote dieren, en vooral bij den leeuw. — Doch bij deze verandering van mikpunt wordt veel gewonnen, want al de dieren, die, hetzij in de borst, hetzij aan den schouder of in de zijde getroffen waren, stierven onmiddellijk. De dieren schenen volstrekt gevoelloos te zijn geworden, en ik ben overtuigd, dat zoo een mensch, tegen over een aldus getroffen leeuw, nog eenig gevaar zou kunnen loopen, dit alleen aan eene toevallige omstandigheid, bij voorbeeld eene onwillekeurige beweging van het dier, kan worden toegeschreven. Alleenlijk meenen wij dat de kogel, van te zwak kaliber is tegenover den leeuw, den tijger of den olifant. Devisme heeft dit ook alzoo begrepen, en reeds heeft hij een anderen kogel vervaardigd, welke, geheel gelijk van vorm, van veel zwaarder kaliber is. — Deze nieuwe kogel bevat 15 grammen kruid in plaats van 6; het behoeft geen betoog, welk verschil deze vermeerdering van buskruid medebrengt. — Er blijft nu nog slechts over de vervaardiging van de karabijn, bestemd om dezen nieuwen kogel voort te stuwen. Ik stel mij voor, den uitslag van mijne proefneming later bekend te maken. Evenwel kan ik nu reeds zeggen, dat deze kogel, in mijn oog, de voorkeur verdient boven dien met stalen punt. — Ik houd mij overtuigd, dat hij onvermijdelijk den dood ten gevolge moet hebben.

AMERIKA.

— Ongeveer drie maanden geleden meldden de Amerikaansche bladen dat de president der Unie, de heer Buchanan en zijne vrienden, den 4den Februarij in het National hotel te Washington gedineerd hadden en dat allen, die aan zijne tafel zaten, door symptomen van vergiftiging werden overvallen. Sedert zijn niet minder dan 25 à 30 personen, ten gevolge hiervan, overleden en een nog grooter aantal nog steeds ontsteld en onder geneeskundige behandeling; onder de laatsten behoort de president zelf. Zulk eene sterfte is ten allen tijde in het oogvallend en begint volgens de laatste berigten uit New-York de algemeene opmerkzaamheid tot zich te trekken. Een gevoel van angst bevangt de gemoederen, bij de gedachte hoe onverschillig het voorval door de authoriteiten van Washington behandeld is. De epidemie brak te Washington uit, onmiddelijk na de aankomst van Buchanan en tastte al diegenen aan, die met hem in hetzelfde hotel waren afgestapt. Buchanan zelf werd zwaar ziek en moest naar Wheatland terugkeeren. De symptomen zijner ziekte waren zoo dreigend, dat een geneesheer, die hem gedurende veertien dagen behandelde, aan een vriend schreef dat de president zeer erg was; dat het niet ten gevolge van vermoeijenis of inspanning was; dat de symptomen een onderzoek vorderden; en dat naar zijne meening, het zeer aan twijfel onderhevig was, of hij de ceremonie der inauguratie zoude kunnen bijwonen; ja, of hij tot dien tijd zoude blijven leven. Deze brief werd aan de openbaarheid onthouden, en behalve eene zinspeling op het ernstige karakter van het voorval, in *Daily Times*, bleef de zaak aan de openbare opmerkzaamheid onttrokken. Ondertusschen

duurt de ongestelheid van den heer Buchanan voort, hetgeen met al de overigen, die niet gestorven zijn, mede het geval is. De officieele en particuliere pogingen om het geheim op te helderen, hebben tot geene uitkomst geleid. Zij hebben eerder den schijn alsof men de oorzaak van de ziekte wil verbergen. Eerst werd verhaald dat arsenik gebruikt was om de ratten te dooden en dat die in de waterbakken gevallen waren, uit welke het hotel voorzien werd. Dit gerucht werd door den eigenaar van het hotel bepaaldelijk tegengesproken. Vervolgens kwam eene geschiedenis in de wereld, dat ratten zonder arsenik het onheil te weeg hadden gebragt, hetgeen eveneens door het feit werd tegengesproken, dat de waterbakken ontoegankelijk voor de ratten waren. Alsnu zeide men weder dat koper keukengereedschap was gebruikt, een beweren dat mede door den eigenaar van het hotel gelogenstraft werd. Eindelijk verscheen het officiele rapport van de gezondheids-commissie, waarbij verklaard werd dat de oorzaak in de slechte ruiming van vuil gelegen was, waardoor de lucht en omgeving van het hotel met miasmatische invloeden verpest werd, een gevoelen dat van alle zijden geloofd werd en als eene voldoende verklaring werd beschouwd: In weerwil hiervan duurt de ziekte der betrokken personen voort en verdwijnen de symptomen niet, welke aan eene vergiftiging op een meer gewone wijze doen denken dan door inademing van miasmatische lucht. Er blijft niets anders over te denken, dan dat het lijden het gevolg is van vergift, aan de gasten in het hotel in hun voedsel toegediend. Thans verheft dan ook de journalistiek in de geheele Unie hare stem om de authoriteiten van Washington aan te sporen tot een naauwkeurig onderzoek. Dat het voorval door de ten gunste der slavernij gestemde bladen als een moordaanslag op den president van de zijde der abolitionisten wordt aangewezen, spreekt van zelf, doch minder begrijpelijk is het, hoe onder zulke omstandigheden en na zoo langen tijd door de autoriteiten der stad waar de zetel der regering gevestigd is, tot nu toe zoo goed als niets gedaan is om eene oorzaak op te sporen eener daad, welke toch in geen geval onbereikbaar is voor een onderzoek.

GEBOORTEN, HUWELIJKEN EN STERFGEVALLEN.

Bevallen:

M. H. J. C. Dekker, Lutjens, D, Meester-Cornelis 8 Julij. — A. P. Gerrits, Dutrieux, Z., Koba 21 Junij. — M. M. du Cloux, Fisher, Z, Palembang 12 Mei. — C. F. M. L. Godin, Iutveld, Z., Solok 22 Mei. — H. W. Cores de Vries, Andriesse, D., Batavia 11 Julij. — H. E. D. Vijzelaar, van Kraaijenoord, Z., Pekalongan 8 Julij. — J. M. Cordesius, Dornseiff, Z., Indramaijoe 1 Julij. — H. L. C. van Haeften, de Pau'y, Z., Batavia 15 Julij. — M. W. T. Brinkgreve, de Meester, Z., Soerabaya 16 Julij. —

Gehuwd:

C. C. Smith en F. C. Burgemeestre, Sumanap 30 Mei. — G. A. de Vos en A. M. Kruseman, Mr. Cornelis 14 Junij. —

Overleden:

P. P. Quarles van Ufford 73 j. 's Hage 17 Mei. — G. A. F. Mispelblom Beijer, van Wiechen Batavia 7 Julij. — Mevrouw wed. Schalle, Kaufman, Munster 12 April. — S. J. Johan, jd. 19 j. Soerabaya 15 Julij. — R. H. L. C. Heidsieck, Z. 3 j. Soerabaya 14 Julij. — A. S. de Vries, 13 m. Grissee 10 Julij.

AANGEKOMEN PERSONEN.

15 Julij C. F. van de Vijver, van Ngawie. — 16 Julij M. W. Etty, van Probolingo; C. G. Hardeij, van Batavia. — 17 Julij J. C. Harthoorn, van Samarang; S. G. Bede, van Batavia; R. M. Pereira, van Pasoeroean; J. E. Jellesma, D. J. ten Zeldam Ganswijk, van Samarang. — 18 Julij J. G. Grijner, van Pasoeroean; J. H. Gligoor, van Batavia; G. Demison, van Samarang. — 20 Julij J. A. Beemer, van Madura; C. de Waliek, van Toeban; S. H. Wauders, van Pasoeroean.

VRTREKKENDE PERSONEN.

W. Luick. — D. A. Buijn en familie. — A. Menzies. — G. Melbourn.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.		Vlag	Namen der Schepen.	Gezagvoerders.	Van
Julij	19	Nederl. Ind.	Arief Banjarmaas.	Mohamat Yassin.	Banjarmassing.
„	—	Nederlandsche	Isaac da Costa.	H. C. Loschen.	Rotterdam.
„	20	Nederl. Ind.	Fathal Kair.	Ong Kesoeij.	Riouw,
„	—	„ „	Al Rachmanie.	Hadjie Mohm. Sedik.	Batavia,
„	—	„ „	Fathusseroer.	Sech Abdulrachm. bin Sot.	„
„	22	„ „	Bella.	Ngaidin.	Pasoeroean.
„	—	Engelsche	Brechin Castle.	D. Weer.	Batavia.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerders.	Naar.
Julij	18	Nederl. Ind.	Dennok Bientang Toedjoe.	Liem Lieptjoen.	Grissee.
„	19	Nederlandsche	Fannij.	J. van der Meulen.	Nederl. via Panaroekan.
„	20	„	Weltevreden.	H. Teerling.	Nederland.
„	—	Nederl. Ind.	Goansien.	Go Tjiousoe.	Riouw.
„	—	Engelsche	Asia.	R. Davidson.	Batavia.
„	22	Nederlandsche	Maria Catharina.	K. Poel.	Amsterdam.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag	Namen der Schepen	Gezagvoerders	Bestemming	Agenten
Fransche	Nicolas Cézard.	P. Adam.	In reparatie.	Fraser Eaton & Co.
Engelche	Bencleugh.	D. Thomson.	Batavia.	„ „ „ „
„	Emma.	Douglas.	Onbepaald.	„ „ „ „
Nederlandsche	Jacobus Martinus.	Meppelder.	Neder and.	„ „ „ „
Engeland	Maria.	W. B. Cook.	Singapore.	„ „ „ „
Nederlandscho	Isaac Da Costa.	Löschen.	Onbepaald.	„ „ „ „
Nederl. Ind.	Hamadanij.	Mackenzie.	Onbepaald.	Adam & Co.
„ „	J. C. Ross.	Ross.	„	„ „ „
Nederlandsche	Salatiga.	J. N. Besier.	Nederland.	Schimmelpenninck & Co
„	Kijkduin.	Oldendorp.	„	„ „ „
„	Henriette Cornelia.	Van Zameren.	Nederland.	„ „ „
„	Constance.	Borcherts.	„	„ „ „
„	Billiton.	Ten Zeldam Ganswijk.	„	„ „ „
„	Clara Henriette.	Wiegmink.	„	„ „ „
„	Koninklijke Ned. Yachtclub.	F. L. Zack.	Onbepaald.	Ruyl Cramer & Co.

Aangekomen Passagiers.

Met de Nederl. bark *Isaac de Costa*, de heer W. G. Quesin.

Vertrokken Passagiers.

Met de Ned. bark *Weltevreden*, een gegageerde en vijf gepasport. militairen. — Met de Nederl. bark *Maria Catharina*, twee gepasport. en vier gegageerde militairen.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Z. M. wachtschip Batavia; het stoomschip Suriname, de schoenerbrik Egmond, Saparoea; Gouv. stoom-advies vaartuigen Tjipanas en Bennet; de schepen Doedool Moebarak, Nicolas Cézard, Alfulck, Calloë, Clara Henriette en Al Osmanie; het stoomschip Palembang; de barken Fatal Maän, Adrakool Haer, Anis Balgijer, Segaf Salatiga, Koninklijke Nederl. Yachtclub, Kijkduin, Bencleuch, Hing Goan, Constance, Sari Borneo, Biliton, Banka, Kim Hapsoen, Hamadanij, Kim Tian Hoat, Arief Banjarmaas, Isaac da Costa, Fathal Kair en Al Rachmanie; de brik J. C. Ross en Fathusseroer; de schoeners Hiatlie, Virgo, Ester Helena, Henriette Cornelia, Kiem Ingsoen, Moestarie en Maria en de kotter Klara.

PASOEROEAN

AANGEKOMEN.

17 Julij. De Ned. Ind. schoener *Katjong*, gezagv. Pa Ardie, van Soerabaya.

18 Julij. De Ned. Ind. schoener *Bella*, gezagv. Ngaidin, van Soerabaya.

VERTROKKEN.

18 Julij. De Ned. Ind. schoener *Katjong*, gezagv. Pa Ardie, naar Pamakassan.

PAMAKASSAN.

AANGEKOMEN.

16 Julij De Ned. Ind. kotter *Krabbe*, gezagv. Mardam. en de Ned. Ind. kotter *Paulina*, gezagv. Pa Latip, beide van Pasoeroewan.

SUMANAP.

AANGEKOMEN.

13 Julij. Het Ned. Ind. schip *Ammana Tulbarie*, gezagv Sech Hamoot bin Mohamat Bantah, van Soerabaya den 6 Julij.

14 Julij. De Ned. Ind. kotter *Sie Berkat*, gezagv. Sech Abdulla bin Oemar bin Salim Basraf, van Balie den 10 Julij; De Ned. Ind. schoener *Machmoed*, gezagv. Mohamat bin Malik, van Soerabaya den 8 Julij.

15 Julij. De Ned. Ind. schoener *So-ookdin*, gezagv. Said Achmat Barkaba, van Soerabaya den 10 Julij.

VERTROKKEN.

17 Julij. Het Ned. Ind. schip *Gertrude*, gezagv. J. M. Sobels, naar Tjilatjap en Wijnkoopsbaaij; De Ned. Ind. bark *Aldjoesoor*, gezagv. Said Mohamat bin Oemar Segaf, naar Oeloedjamie en Palawangan.

18 Julij. De Ned. Ind. schoener *Mansoer*, gezagv. Sagiet, naar Soerabaya.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

De schoeners Almashoor, Maria, Mifrejool Moelook, Machmoed, So-ookdin, de kotter Sie Berkat en het schip Ammana Tulbarie.

Aan- en Uitvoer te Soerabaya van den 16den tot en met den 19den Julij 1857.

AANVOER.

Van Banjarmassing per de Nederl. Ind. bark *Arief Banjarmas*, gezagv. Mohamat Yasin, agent Gezagvoerder.

12277 bossen rotting, 8910 stuks maloekoe matten, 13240 stuks kadjang matten, 250 stuks planken, Hadjie Brahim.

Van Riouw per de Nederl. Ind. bark *Fathal Kair*, gezagv. Ong Kesoeij, agent Go Ngotian.

518 krandjangs en 45 zakken gambier, $6^{60}/_{100}$ picols zwarte peper, 1000 stuks steenen, 4000 stuks vloer-steenen, 5 krandjangs en 17 zakken was, 692 pakken porceleinwaren, 123 collies aardewerk, papier, sigaren en diverse koopmanschappen, Go Ngotian; 8 collies onbekend, 7 zakken kasoemba bloemen, Order.

Van Nederl. per het Nederl. schip *Isaac da Costa*, gezagv. M. Loschen, agenten Fraser Eaton & Co.

3 rijtuigen, Wanders; 4 kisten kramerijen, Van Hall; 50 manden bier, 30 manden wijn, 1 kist wijn, 8 vaatjes hagels, 1 kist manufacturen, 25200 kilog. cokes, Van Eck & Co; 1 rol en 2 kistjes, Van der Eb; 10 vaatjes boter, 1 kist diverse, 4 collies koopmanschappen, Major Matzen & Co; 1 kist diverse, P. Vogel; 1 kist inhd, 1 secretaire, W. Obdam; 1 kist piano-muzijk, Steup; 4 kisten koopmanschappen, Van Driessche; 1 kist tuinzaden, Steijn Parvé; 1 trommel zaden, Arriens; 1 kist lijnwaden, Van Lawick; 60 kistjes cognac, Friedlander; 50 slijpsteenen, Batään; 1 kist koopmanschappen, Roosegaarde Bisschop; 17 kisten manufacturen, P. Kervel & Co; 15 kisten papier, 7 kisten diversen, 9 kisten koopmanschappen, Fuhri & Co; 6 kisten wijn, 14 kisten provisien, 12 hammen, Fraser Eaton & Co; 2 kisten diversen, mevr. de wed. Couwenberg; 1 kist koopmanschappen, Van Coevorden; 30 kisten bitter, 15 kisten manufacturen, 9 kisten stop-flesschen, 46 vaten en 10 kisten tarwe-meel, 2 kisten ijzerwerk, 200 kelders genever, 100 vaatjes boter, 50 kistjes kaas, 2 vaten vleesch, 25 vaten bier, 40 mandjes mineraal water, Schimmelpenninck & Co; 50 kisten wijn, 10 kisten manufacturen, 109 collies diversen, 4 manden haring, 10 pakken dekens, 100 kelders genever, 1 kist parapluien, Ruyl Cramer & Co; 95 kisten dranken, 2 kisten lijnwaden, 1 kist boeken, 318 collies diverse koopmanschappen, A. Bouman & Co; 32 collies koopmanschappen, C. Rosemeier; 3 kisten wijn, Kol. Kroll; 1 kist kinderkleederen, Tihon; 1 kist portretten, Bosstraeton; 1 piano, Hoogenraad; 6 kisten rijtuigen, veeren en assen, F. Willemsz; 400 vaatjes boter, 200 kelders genever, 30 kelders genever, 17 kisten koopmanschappen, 1 kist manufacturen, Order.

Van Batavia per de Nederl. Ind. bark *Al Rachmanie*, gezagv. Hadjie Mohamat Sedik, agent Gezagvoerder.

5 kisten manufacturen, Van Leeuwen & Co; 50 kistjes gember, Gebr. van Delden; 5 kisten beschuit, Thomas; 40 vaten en 10 manden bier, 20 kisten provisien, 45 stuks meubels, 3 kisten tapijten en toiletspiegels, 8 kisten lijnwaden, Mc. Millan Marten & Co; 15 kisten kramerijen, 13 kisten krijt, 4 wipstoelen, 7 kisten lijnwaden, 1 palanquin met toebehooren, Adam & Co; 15 vaatjes boter, Holzer van den Dungen; 14 kisten manufacturen, 5 kisten glaswerk, 8 kisten kramerijen, Fraser Eaton & Co; 1 rijtuig Oosterhoff; 5 kisten koopmanschappen, Dadabaij Randjie; 12 kisten koopmanschappen, Tan Eklang; 60 mandjes bier, 2 kisten manufacturen, Order.

UITVOER.

Naar Nederland via Panaroekan per het Nederl. schip *Fannij*, gezagv. J. van der Meulen.

170 picols rotting, 1943 schuitjes tin, wd. 1000 picols, $974^{92}/_{100}$ picols suiker, $280^{760}/_{1000}$ picols foelie, $9^{180}/_{1000}$ picols notenzeep, 80 $1^{624}/_{1000}$ picols notenmuscaat, N. H. M.

Naar Nederland per het Nederl. schip *Weltevreden*, gezagv. H. Teerlink.

$7511^{86}/_{100}$ picols rijst $23^{18}/_{100}$ picols rotting, $3670^{38}/_{100}$ picols suiker, Ruyl Cramer & Co; 1 kist Malangsche sigaren, Ledeboer.

Naar Riouw per de Nederl. Ind. bark *Goansien*, gezagv. Go Tiauwsoe.

f 2550 aan zilveren munt, 2700 picols rijst, 95 picols suiker, 40 picols aardappelen, Go Ngotian.

Naar Nederland per het Nederl. schip *Maria Catharina*, gezagv. K. Poel.

60 picols rotting, 1945 schuitjes tin, wd. 1000 picols, 1350 picols nagelen, $5605^{89}/_{100}$ picols suiker, N. H. M.; 1 vat spek en 5 kelders genever, Kuiper.

Naar Engeland via Batavia per het Engelsche schip *Asia*, gezagv. R. Davidson.

$151^{37}/_{100}$ picols rotting, Adam & Co.

Marktprijzen.

SUIKER N°. 16 per picol *f* 25.—
KOFFIJ per picol. Nominaal.
RIJST (CARGA) per koijang *f* 120 à *f* 130.—
Id. (WITTE) „ „ *f* 150 à 160.—
KOEHUIDEN per 100 st.
ARAK per legger. Nominaal.
OLIE (KLAPPER) per picol *f* 22.—
OLIE (KATJANG) *f* 15.—
KADJANG MATTEN.
ROTTING *f* $7^{1}/_{2}$ à *f* 9.—
WISSELKOERS 105 %

PROTESTANTSCHE EEREDIENST.

Zondag den 26sten Julij, des morgens ten half 9 ure.

TEN ZELDAM GANSWIJK.

Zendeling-leeraar te Kedirie.

ROOMSCH - KATHOLIEKE EEREDIENST.

Zondag den 26sten Julij, des morgens ten half 9 ure.